

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

Кафедра Економіки підприємств, бізнес-адміністрування та
регіонального розвитку

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету
економіки і підприємництва

(Соловйов О.В.)

2014 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП15 Потенціал і розвиток підприємства

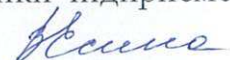
галузь знань 0305 Економіка та підприємництво

напрямок підготовки 6.030504 Економіка підприємства

факультет економіки і підприємництва

2014 – 2015 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Робоча програма з дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства» для студентів за напрямом підготовки 6.030504 - «Економіка підприємства».

Розробники: доцент кафедри економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку Єсіна В.О.

Робочу програму схвалено на засіданні випускової кафедри економіки підприємств, бізнес-адміністрування та регіонального розвитку.

Протокол від «29» серпня 2014 року № 1

Завідувач випускової кафедри (Димченко О.В.)

Програма відповідає формі Робочої програми навчальної дисципліни, що затверджена Наказом по ХНУМГ ім. О.М. Бекетова від 24 лютого 2014 р. № 46-01.

Методист НМВ () « 28 » 11 2014 р.

© ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2014

© В.О. Єсіна, 2014

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників ↓↓↓	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 5	Нормативна	Рік (роки) підготовки	
		3-й	5-й
		Семестр(и)	
		6-й	9-й
Загальна кількість годин – 180	Галузь знань: 0305 Економіка та підприємництво Напрямок підготовки: 6.030504 Економіка підприємства	Лекції, год.:	
Модулів – 1		32	8
		Практичні, семінарські, год.:	
Змістових модулів (ЗМ) – 2		32	10
		Лабораторні, год.:	
		-	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 3-й сем. 4- ; самостійної роботи студента – 3-й сем. - 8	Фахові спрямування: «Економіка підприємств міського господарства», «Економіка підприємств міського господарства зі знанням іноземної мови», «Економіка підприємств міського господарства з поглибленим знанням інформаційних систем», «Економіка підприємств міського господарства з поглибленим знанням права господарської діяльності», «Економіка будівельного підприємства», «Економіка будівельного підприємства зі знанням іноземної мови», «Економіка будівельного підприємства з поглибленим знанням інформаційних систем», «Економіка будівельного підприємства з поглибленим знанням права господарської діяльності».	Самостійна робота, год.:	
Індивідуальне (науково-дослідне) завдання (ІЗ): контрольна робота для заочної форми навчання		116	162
		Індивідуальні завдання:	
		-	18
		Вид контролю:	
		екз.	екз.

Питома вага кількості аудиторних годин в загальному обсязі дисципліни для денної форми навчання становить 35,5%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства» полягає у засвоєнні студентом понятійного апарату, методології і прикладного інструментарію оцінювання ринкової вартості потенціалу підприємства та його структурних елементів.

Завдання вивчення дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства» є формування у студента системи знань про закономірності, принципи та особливості формування, розвитку, конкурентоспроможності потенціалу підприємства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність, предмет і завдання дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства»;
- роль і місце застосування оціночної діяльності з плануванні розвитку підприємства;
- методики оцінювання структурних елементів потенціалу підприємства;
- новітні засобами ефективного формування потенціалу підприємства та забезпечення його конкурентоспроможності;
- методи підвищення конкурентоспроможності підприємства.

вміти:

- здійснювати обчислення показників діяльності підприємств з використанням законодавчої бази;
- ураховувати соціальні аспекти впливу рішень, що приймаються, на співробітників, споживачів, місцеві спільноти;
- розраховувати та проводити ґрунтовний аналіз окремих показників діяльності підприємства для виявлення загроз та можливостей розвитку підприємства.
- практично застосовувати набуті навички оцінної діяльності як складової управління розвитком потенціалу підприємства.

мати компетентності:

- використовувати законодавчо нормативні матеріали для проведення оцінки складових частин потенціалу підприємства;
- виконувати розрахунки вартості потенціалу підприємства та розробляти стратегію його подальшого розвитку;
- захищати інтереси підприємства, поєднувати суспільні, колективні та індивідуальні інтереси.
- вміння застосовувати набуті знання з дисципліни у професійній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Потенціал і розвиток підприємства

Змістовий модуль 1.1. Сутнісна характеристика потенціалу підприємства та оцінка його конкурентоспроможності

Тема 1.1. Сутнісна характеристика потенціалу підприємства.

Предмет, мета і зміст курсу. Еволюція поняття «потенціал». Поняття та характеристика потенціалу підприємства в розрізі нового механізму господарювання.

Тема 1.2. Структура і графоаналітична модель потенціалу підприємства.

Складові елементи та структура потенціалу підприємства. Графоаналітична модель потенціалу підприємства.

Тема 1.3. Формування потенціалу підприємства: поняття і загальна модель.

Модель формування потенціалу підприємства. Характеристика складових потенціалу підприємства.

Тема 1.4. Особливості формування виробничого потенціалу підприємства.

Поняття «виробничий потенціал підприємства» та особливості його формування. Основні критерії місце розташування промислового підприємства.

Тема 1.5. Конкурентоспроможність потенціалу підприємства.

Теорії конкурентоспроможності та класифікація ключових чинників успіху у галузі. Визначення поняття «конкурентоспроможності потенціалу підприємства». Оцінка конкурентоспроможності потенціалу підприємства. Стратегічна оцінка підприємства.

Тема 1.6. Теоретичні основи оцінювання потенціалу підприємства.

Підприємство як об'єкт ринкових угод. Вартісна оцінка потенціалу підприємства. Механізм процесу оцінки та цілі оцінки. Категорії вартості.

Тема 1.7. Методичні підходи до оцінювання потенціалу підприємства.

Загальна класифікація методів оцінки підприємства та його потенціалу. Коефіцієнт капіталізації. Функцій грошової одиниці. Ставка дисконту та методики розрахунку ставки дисконту

Змістовий модуль 2. Розвиток потенціалу підприємства та оцінювання ринкової вартості його структурних елементів.

Тема 2.1. Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд.
Земля як специфічний засіб виробництва. Правове регулювання оцінки землі.
Грошова оцінка нерухомості. Сутність коефіцієнту капіталізації.

Тема 2.2. Оцінювання ринкової вартості машин і обладнання.
Об'єкти оцінки техніко-технологічного потенціалу підприємств. Класифікація й ідентифікація машин і обладнання. Вплив зносу на вартість машин та обладнання.

Тема 2.3. Нематеріальні активи підприємства і методи їх оцінювання.
Основні економічні властивості нематеріальних активів. Інтелектуальна власність. Особливості оцінки вартості нематеріальних активів.

Тема 2.4. Трудовий потенціал підприємства та його оцінювання.
Основні складові, що формують кадровий потенціал підприємства. Кількісні та якісні показники трудового потенціалу підприємства. Індивідуальні професійні характеристики працівника. Вартісна оцінка трудового потенціалу.

Тема 2.5. Оцінювання вартості бізнесу.
Особливості бізнесу як об'єкта оцінки. Три традиційних підходи оцінки потенціалу підприємства.

Тема 2.6. Прикладні аспекти оцінювання потенціалу підприємства.
Моніторинг поточних можливостей підприємства. Базові принципи організації моніторингу. Процес організації моніторингу поточних можливостей.

Тема 2.7. Розвиток підприємства: зміст, сучасні концепції та передумови.
Підприємство як первинна ланка економіки держави. Концепції розвитку підприємства. Умови розвитку підприємства.

Тема 2.8. Методичні підходи до визначення резервів розвитку підприємств та його потенціалу.
Поняття резервів розвитку підприємств. Пошуки шляхів розвитку підприємства. Методичні підходи до визначення резервів розвитку потенціалу підприємств.

4. Структура навчальної дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства»

Змістові модулі та теми	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	лаб	пр	срс		лек	лаб	пр	срс
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
МОДУЛЬ 1. Потенціал і розвиток підприємства										
Змістовий модуль 1.1. Сутнісна характеристика потенціалу підприємства та оцінка його конкурентоспроможності										
Тема 1.1.1.	12	2	-	2	8	11	0,5	-	0,5	10
Тема 1.1.2.	12	2	-	2	8	11	0,5	-	1	9,5
Тема 1.1.3.	12	2	-	2	8	11	0,6	-	0,5	9,9
Тема 1.1.4.	12	2	-	2	8	12	0,6	-	0,5	10,9
Тема 1.1.5.	15	3	-	3	9	12	0,6	-	1	10,4
Тема 1.1.6.	12	2	-	2	8	12	0,6	-	0,5	10,9
Тема 1.1.7.	15	3	-	3	9	12	0,6	-	1	10,4
Разом за ЗМ 1.1	90	16	-	16	58	81	4	-	5	72
Змістовий модуль 1.2. Розвиток потенціалу підприємства та оцінювання ринкової вартості його структурних елементів.										
Тема 1.2.1.	11	2	-	2	7	10	0,5	-	0,7	8,8
Тема 1.2.2.	11	2	-	2	7	10	0,5	-	0,7	8,8
Тема 1.2.3.	11	2	-	2	7	10	0,5	-	0,7	8,8
Тема 1.2.4.	11	2	-	2	7	10	0,5	-	0,7	8,8
Тема 1.2.5.	11	2	-	2	7	10	0,5	-	0,7	8,8
Тема 1.2.6.	11	2	-	2	7	10	0,5	-	0,7	8,8
Тема 1.2.7.	12	2	-	2	8	10	0,5	-	0,4	9,1
Тема 1.2.8.	12	2	-	2	8	11	0,5	-	0,4	10,1
Разом за ЗМ 1.2	90	16	-	16	58	81	4	-	5	72
Контрольна робота	-	-	-	-	-	18	-	-	-	18
Разом за дисципліною	180	32	-	32	116	180	8	-	10	162

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття програмою не передбачені

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Сутнісна характеристика потенціалу підприємства.	2	0,5
2	Структура і графоаналітична модель потенціалу підприємства	2	1
3	Формування потенціалу підприємства: поняття і загальна модель.	2	0,5
4	Особливості формування виробничого потенціалу підприємства.	2	0,5
5	Конкурентоспроможність потенціалу підприємства.	3	1
6	Теоретичні основи оцінювання потенціалу підприємства.	2	0,5
7	Методичні підходи до оцінювання потенціалу підприємства.	3	1
8	Оцінювання вартості земельної ділянки, будівель і споруд.	2	0,7
9	Оцінювання ринкової вартості машин і обладнання.	2	0,7
10	Нематеріальні активи підприємства і методи їх оцінювання.	2	0,7
11	Трудовий потенціал підприємства та його оцінювання.	2	0,7
12	Оцінювання вартості бізнесу.	2	0,7
13	Прикладні аспекти оцінювання потенціалу підприємства.	2	0,7
14	Розвиток підприємства: зміст, сучасні концепції та передумови.	2	0,4
15	Методичні підходи до визначення резервів розвитку підприємств та його потенціалу.	2	0,4
	Разом	32	10

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття програмою не передбачені

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
Модуль 1			
1.	Вивчення додаткового матеріалу за дисципліною	101	134
2	Підготовка до контрольних заходів	10	10
3	Розрахунок завдання контрольної роботи	-	18
	Разом за дисципліною	116	162

9. Індивідуальні завдання (ІЗ)

Контрольна робота – 18 години.

Контрольна робота виконується згідно із методичними вказівками до виконання контрольних робіт з дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства» (для студентів 4 курсу денної і заочної форм навчання напряму підготовки 6.030504 - «Економіка підприємства»).

10. Методи навчання

Словесні, наочні, практичні, репродуктивні (пояснювально-ілюстративні). Розв'язок задач. Конспектування лекцій. Самостійна робота.

11. Методи контролю

Контрольні роботи. Тестування. Практична перевірка умінь і навичок зокрема щодо визначення вартості структурних елементів потенціалу підприємства. Розв'язок задач, комплекти тестових завдань для поточного контролю та екзамену.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

для студентів денної форми навчання

Поточне тестування та самостійна робота														Підсумковий контроль (екзамен)	Сума	
ЗМ 1							ЗМ 2								30%	100%
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
35							35									
70%																

для студентів заочної форми навчання

Поточне тестування та самостійна робота															Підсумковий контроль (екзамен)	Сума	
ЗМ 1							ЗМ 2										ІЗ (КР)
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	30%	100%	
25							25										20
70%																	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, диф. заліку	для заліку	
90-100	відмінно	зараховано	A
82-89	добре		B
74-81			C
64-73	задовільно		D
60-63			E
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	F _x
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	F

11. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до самостійного вивчення курсу та практичних занять з дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства» (для студентів 4 курсу денної і заочної форм навчання напряму підготовки 6.030504 - «Економіка підприємства») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: В. О. Єсіна. – Х. : ХНАМГ, 2012 – 35 с.

2. Методичні вказівки до виконання контрольних робіт з дисципліни «Потенціал і розвиток підприємства» (для студентів 4 курсу денної і заочної форм навчання напряму підготовки 6.030504 - «Економіка підприємства») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: В. О. Єсіна. – Х. : ХНАМГ, 2012 – 20 с.

12. Рекомендована література

Базова

1. Гавва В. Н., Божко Є. А. Потенціал підприємства: формування та оцінювання: Навч. посібник. – К.: ЦНЛ, 2004. – 204 с.
2. Васильченко В.С., Гриненко А.М., Грішнова О.А., Керб Л.П.. Управління трудовим потенціалом Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2005.- 403с.
3. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінювання. Навчальний посібник.- Київ. Центр навчальної літератури. 2005.- 352 с.
4. Репіна І.М., Олексик О.І. Потенціал підприємства: формування та оцінка. К.: КНЕУ.- 2004. – 315 с.

Допоміжна

1. Брюстер К. Стратегическое управление интеллектуально-человеческим потенциалом: оценка разных парадигм. // Манаджмент 1: кет. геу. -, 1999. - № 3 - Р. 45 - 64.
2. Васильченко В.С., Гриненко А.М., Грішнова О.А., Керб Л.П.. Управління трудовим потенціалом Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2005.- 403с.
3. Мендрул А., Пузий Ф., Галкин И., Скринько С. И др. Учебное пособие для подготовки к сдаче квалификационного экзамена по экспертной оценке имущества, недвижимости, имущественных и неимущественных прав, бизнеса, техники и оборудования (категории А, В, С). – К.: Эксперт-А, 2000. – 323 с.
4. Міжнародні стандарти оцінки: принципи, стандарти та правила / За ред.. О. Драніковського, І. Іванової. – К.: Укрелс, 1999. – 105 с.
5. Оценка стоимости предприятия (бизнеса): Учебное пособие / Под ред. Н. А. Абдуллаева, Н. А. Колойко. – М.: ЭКМОС, 2000. – 352 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНАМГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua>
2. Національна бібліотека України ім.. В.І.Вернадського: [офіційний сайт]. Режим доступу: [http:// www.nbuv.gov.ua/](http://www.nbuv.gov.ua/) (дата звернення 06.10.2012). – Назва з екрана.
3. Верховна Рада України. Законодавча база [офіційний сайт]. Режим доступу: <http://www.iportal.rada.gov.ua/> (дата звернення 06.09.2012). – Назва з екрана.
4. Журнал „Економіка України”

Аркуш актуалізації

Робоча програма навчальної дисципліни Потенціал і розвиток підприємства
(назва)
за напрямом / спеціальністю підготовки 6.030504 Економіка підприємства
(залишіть потрібне)

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрям / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрям / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ _____ ” _____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрям / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрям / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ _____ ” _____ 201 _ року

на 201.../1... навч. рік переглянута та затверджена "Без змін"

Завідувач кафедри _____
(на якій розроблена робоча програма)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Зав. випускової кафедри _____
(за належністю напрям / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

“ _____ ” _____ 201 _ року

Декан факультету _____
(за належністю напрям / спеціальності)

_____ (_____)
(підпис) (прізвище та ініціали)

М.П. “ _____ ” _____ 201 _ року